

som der omtaltes i § 1, saavel under Nr. 1, som under Nr. 2; den anden Paragraph er ikke andet end en Anvendelse af det Princip, som allerede har været vedtaget af Rigsdagen i de to tidligere her vedtagne Love angaaende Udskrivningen.

(Den forelagte „Foreløbige Lov af 25de August d. A. om Udskrivning til Landkrigs-tjenesten for 1852“ findes i Anhanget.)

Formanden: Jeg skal lade Exemplarer af Loven omdele paa de Herrer Rigsdagsmænds Pladser. — Vi gaae derpaa over til 1ste Behandling af Udskrift til Lov angaaende det Sorø Academi, Kjøbenhavns Universitet og Communitetet tilhørende Fæstegodsens Overgang til Selveieendom*). Rigsdagsmanden for Sorø Amts 2den Valgkreds har Ordet.

Alberti: Den væsentligste Opgave for dette Lovudkast har unegtelig været at bringe Overensstemmelse tilveie mellem Loven angaaende Domainegodsets Afhændelse og de testamentariske Dispositioner, der findes med Hensyn til en Deel af Sorø Academies Gods, og da navnlig med de, der findes i Oberst Kalkreutz's Testamente. Forsaavidt angaaer det øvrige Gods finder jeg, at der i Virkeligheden ikkun er een Paragraph i Lovudkastet, som er særlig for dette Gods, og det er den tredie; men ligesom denne Paragraph forudsætter, at der ved Bestemmelsen af Kjøbsummen skal tages Hensyn til de Forbedringer, Godsklassererne have baaret for de enkelte Gaardes Bedkommende, saaledes troer jeg, at det vilde have været hensigtsmæssigt, om der i Loven havde været indført en Bestemmelse om, at de særegne Begunstigelser, som i enkelte Tilfælde ere tilfagte Fæsterne, naar de tage Arvefæste paa deres Steder, ogsaa skulle finde Sted, naar Stederne gaae over til Eiendom, og saadanne Tilfælde gives der; jeg har navnlig seet 2 Fæstebreve, hvori der er tilfagt de paagjældende Fæstere paa Sorø Academies Gods, at dersom de inden 3 Aar efterat Bestemmelserne om Arvefæste for Academiets Godser ere vedtagne og offentlig kundgjorte, sige, at de ville have deres Gaarde til Arvefæste

paa de fastsatte Betingelser, (saa skal det indrømmes dem, at Indfæstningen, der i hvert af disse to Fæstebreve var bestemt til 1500 Rbd., godtgjøres i Indløsningssummen. Det forekommer mig nu temmelig afgjort, at Fæsterne maatte have den samme Ret, naar de tage deres Gaarde til Selveieendom efter de deromtagne Bestemmelser; imidlertid troer jeg, at naar man ligefrem efter Bogstaven vilde anvende Domaineloven, var den Commission, der, hvis dette Lovudkast bliver til Lov, ned sættes for at fastsætte Kjøbsummerne, nødsaget til at sige, at disse skulle fastsættes uden Hensyn til disse særegne Bestemmelser, og det maatte vel da blive en Sag, der senere afhandlede med Ministeriet, eller, hvis der opstod Strid mellem de Paagjældende, gjordes til Gjenstand for Domstolens Paafjendelse, hvorvidt saadanne særegne Bestemmelser kunde gjøres gjældende. For nu at undgaae saadan Tvivl, troer jeg det vilde være hensigtsmæssigt, om der blev optaget en Paragraph i dette Lovudkast, som gik ud paa, at Fæsterne skulde være berettigede til at faae de særegne Begunstigelser, der ere dem tilfagte, naar de tage Arvefæste, ogsaa anvendte, naar de benytte Selveieendomsloven. Jeg er kun bekjendt med to enkelte Tilfælde, men der kan jo meget vel være flere, og det er mig ogsaa sagt, at der skal existere flere. — Hvad nu angaaer Anvendelsen af Oberst Kalkreutz's testamentariske Bestemmelser, saa maa man jo vistnok erkjende, at der ved Lovudkastets Affattelse er anvendt særdeles Omhu for at opretholde disse testamentariske Bestemmelser, der vare givne til Fordeel for Fæsterne paa Hellestrup Gods, men jeg maa dog bemærke, at der er en Bestemmelse, hvori Testamentet ikke synes mig gennemført, nemlig den, der findes i § 5 under lit. c. Den ærede Cultusminister har meddeelt adskillige Oplysninger i et Anhang til Loven, men jeg finder ikke deri Noget, som kan begrunde den Bestemmelse, at det, uagtet det er fastsat, at Indfæstningen paa de Kalkreutzske Godser aldrig maa overstige 10 Rbd., dog nu skulde kunne gaae an ved Siden deraf at bestemme, at Halvdelen skal beregnes som Indfæstning af hvad der ellers under ordinaire Forhold vilde kunne bringes ud af et saadant Fæstested.

*) Jonfr. Nr. 3 Sp. 47.